

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ ได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ครบทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ ซึ่งจัดระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีประเด็นสำคัญเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ ดังนี้

๑. เรื่องเพื่อรับทราบ จำนวน ๕ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) ผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (๒) รายงานแผนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ปี ๒๕๖๓ ในลุ่มน้ำ , ข้อเสนอแผนงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ ในลุ่มน้ำ และแผนแก้ไขปัญหาภัยแล้ง (งบกลาง ปี ๒๕๖๒ และ ปี ๒๕๖๓) (๓) คำสั่ง องค์กรประกอบ หน้าที่และอำนาจ และการแต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด (ตามมติ กนช. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๖๒) (๔) ปฏิทินการคัดเลือกกรรมการลุ่มน้ำผู้แทนภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการลุ่มน้ำ และ (๕) ข้อเสนอโครงการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำรองรับในฤดูฝน ปี ๒๕๖๓

๒. เรื่องเพื่อพิจารณา จำนวน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) สถานการณ์น้ำ พื้นที่เฝ้าระวัง การขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ และมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม (๒) แนวทาง การประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ และ (๓) การขอความเห็นต่อ แผนงาน/โครงการที่จะเสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยที่ประชุมมีความเห็นและข้อเสนอแนะต่อ แผนงาน/โครงการ ดังนี้

ลำดับที่	แผนงาน/โครงการที่จะเสนอ ต่อ กนช.	ความเห็นของคณะกรรมการลุ่มน้ำ
๑	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังโตนด จังหวัดจันทบุรี	คณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก เห็นด้วยในหลักการ
๒	โครงการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำประแสร์ - หนองคล้อ - บางพระ จังหวัดชลบุรี	คณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก เห็นด้วยในหลักการ
๓	โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยกรอกเคียน จังหวัดฉะเชิงเทรา	คณะกรรมการลุ่มน้ำบางปะกง เห็นด้วยในหลักการ
๔	โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ขยาย สาขา สมุทรสาคร - นครปฐม ของการประปาส่วนภูมิภาค	ลุ่มน้ำแม่กลองเห็นด้วยในหลักการ โดยให้ กปภ. ดำเนินการดังนี้ - จัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน/การรับฟังความคิดเห็นในลุ่มน้ำแม่กลอง ตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำที่เป็นแหล่งน้ำต้นทุนจนถึงปลายน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำ - การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤต และแผนการสำรองน้ำ - มีกิจกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง
๕	โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ขยาย สาขา เพชรบูรณ์ - หล่มสัก ของการประปาส่วนภูมิภาค	ลุ่มน้ำป่าสักเห็นด้วยในหลักการ โดยให้ กปภ. ดำเนินการดังนี้ - วิเคราะห์น้ำต้นทุนจะมีเพียงพอในระยะยาวหรือไม่ - ดำเนินการชี้แจงผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ - การวางแผนทอควรมีความเหมาะสมกับพื้นที่ และส่งผลต่อระบบคมนาคมน้อยที่สุด

และคณะกรรมการลุ่มน้ำทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

ลุ่มน้ำ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ปัญหาที่พบ	ความเห็นของ สททช.
ภาคเหนือ (ปิง วัง สาละวิน กกและโขง (ภาคเหนือ) ยม น่าน)	<p>๑. ข้อคิดเห็นต่อองค์ประกอบคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดคณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอให้มีการทบทวนและเพิ่มองค์ประกอบในคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด ได้แก่ ปลัดจังหวัด ภาคส่วนวิชาการหรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด</p> <p>๒. ควรให้ สททช. บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาการดำเนินงานแผนงาน/โครงการในพื้นที่ป่าสงวน</p> <p>๓. เสนอให้ทบทวนการดำเนินโครงการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ กก - อิง - น่าน เพื่อเชื่อมโยงระบบน้ำ และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำกกและโขงภาคเหนือ</p> <p>๔. ควรดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ และจัดทำโครงการฝายชะลอน้ำเพื่อเก็บกักน้ำและสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่า</p>	<p>๑. ในองค์ประกอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการร่วม เพื่อบูรณาการหน่วยงานภายในจังหวัด และมีผู้แทนผู้ใช้น้ำหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอ จำนวน ๔ ท่าน ทั้งนี้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดสามารถแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดได้</p> <p>๒. สททช. ได้แต่งตั้งคณะทำงานติดตามการใช้พื้นที่ป่าสำหรับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการใช้พื้นที่ป่าไม่สำหรับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่สำคัญ</p> <p>๓. โครงการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ กก - อิง - น่าน ได้เคยดำเนินการศึกษาโครงการไปเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๕ ซึ่งการดำเนินโครงการจึงควรทบทวนผลการศึกษาโครงการอีกครั้ง</p> <p>๔. การดำเนินการดังกล่าวอยู่ในกลยุทธ์ที่ ๑ การอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่าและการสร้างฝายชะลอน้ำประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ ภายใต้แผนแม่บทด้านที่ ๕ การอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน ซึ่ง สททช. มีคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านการอนุรักษ์พื้นที่ป่า</p>

กลุ่มน้ำ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ปัญหาที่พบ	ความเห็นของ สททช.
		สภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน ประกอบด้วยผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และจากกรมป่าไม้
<p>ภาคกลาง (เจ้าพระยา ป่าสัก สะแกกรัง ท่าจีน)</p>	<p>๑. ข้อคิดเห็นต่อแนวทางการประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอให้ สททช. จัดทำข้อมูลในเชิงลึกที่เกี่ยวข้องทั้งข้อมูลด้านน้ำ ด้านการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ/สังคม โดยเฉพาะข้อมูลเชิงพื้นที่ในพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดปัญหาภาวะน้ำแล้ง ซึ่งควรเป็นข้อมูลที่ปัจจุบันที่สุด และให้ อปท. ผู้แทนภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณา</p> <p>๒. ควรให้ สททช. มีมาตรการในการแก้ไข ปัญหา เกษตรกรไม่ให้ความร่วมมือในการงดปลูกข้าวนาปรัง ทำให้น้ำที่จะนำไปใช้ในการรักษาระบบนิเวศ ถูกนำไปใช้ในการเกษตรจนหมด ซึ่งมาตรการในการประชาสัมพันธ์ไม่สามารถใช้แก้ไขปัญหาได้</p>	<p>๑. แนวทางการประกาศภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๕๗ ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการลุ่มน้ำจะรวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งชี้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้ง เสนอคณะกรรมการลุ่มน้ำเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอนายกรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบให้ประธานกรรมการลุ่มน้ำลงนามประกาศต่อไป</p> <p>๒. เมื่อมีการประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๕๗ และ ๕๘ แล้ว ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออก ตามมาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ ตามมาตรา ๘๘</p>
<p>ภาคตะวันออก (ปราจีนบุรี บางปะกง โตนเลสาบ ชายฝั่งทะเล ตะวันออก)</p>	<p>๑. ข้อคิดเห็นต่อแนวทางการประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง คณะกรรมการลุ่มน้ำ มีข้อเสนอให้ใช้ข้อมูลที่ชัดเจน มีแหล่งที่มาที่เชื่อถือได้มาประกอบการพิจารณาการประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง และควรเพิ่มข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินด้วย</p>	<p>๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำสามารถกำหนดข้อมูลและเกณฑ์ที่ใช้ประกอบการพิจารณาที่ชี้ได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้ง ตามบริบทของพื้นที่ลุ่มน้ำได้</p>
<p>ภาคตะวันตก (แม่กลอง เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลตะวันตก (ประจวบคีรีขันธ์))</p>	<p>๑. ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินการโครงการเร่งด่วนเพื่อเก็บกักน้ำในฤดูฝน ปี ๒๕๖๓ ซึ่งต้องดำเนินการในแล้วเสร็จในเดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓ ไม่สอดคล้องกับกรอบเวลาการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้อาจดำเนินการได้ไม่ทันตามกรอบเวลา</p>	<p>๑. โครงการที่เสนอควรเป็นโครงการที่มีความพร้อม ได้แก่ การขอใช้พื้นที่ มีรูปแบบรายการ และไม่มีข้อทักท้วงจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ทันที</p>

กลุ่มน้ำ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ปัญหาที่พบ	ความเห็นของ สททช.
	<p>๒. ข้อคิดเห็นต่อแนวทางการประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง คณะกรรมการลุ่มน้ำมีข้อเสนอให้ไม่ควรนำข้อมูลน้ำบาดาลมาใช้เป็นเกณฑ์ เนื่องจากปริมาณน้ำใต้ดินไม่ได้บ่งชี้ว่าอยู่ในช่วงภาวะน้ำแล้งหรือไม่</p> <p>๓. การผันน้ำจากลุ่มน้ำแม่กลองไปลุ่มน้ำเจ้าพระยา ผู้รับประโยชน์จากการผันน้ำควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำในรูปแบบกองทุนเพื่องานวิจัยด้านน้ำ หรือรูปแบบอื่น ๆ และในการผันน้ำต้องไม่กระทบกับการใช้น้ำของลุ่มน้ำแม่กลอง</p>	<p>๒. คณะกรรมการลุ่มน้ำสามารถกำหนดข้อมูลและเกณฑ์ที่ใช้ประกอบการพิจารณาที่ชี้ได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งตามบริบทของพื้นที่ลุ่มน้ำได้</p> <p>๓. สททช. จะจัดทำขั้นตอนการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการลุ่มน้ำและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน</p>
<p>ภาคตะวันออก เฉิงเหินอ (โขง (ภาคตะวันออกเฉิงเหินอ) ซี มูล)</p>	<p>๑. ข้อคิดเห็นต่อองค์ประกอบคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด โดยคณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอให้มีการเพิ่มปลัดจังหวัด เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการด้วย</p> <p>๒. ข้อคิดเห็นต่อโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่</p> <p>๒.๑ การระบายน้ำควรคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดต่อระบบนิเวศและคุณภาพน้ำ</p> <p>๒.๒ ควรทบทวนโครงการเขื่อนผามอง/เขื่อนปากชม เพื่อทดระดับน้ำโขงให้สูงขึ้นและช่วยผันน้ำโขงมาใช้แก้ปัญหาภัยแล้งในภาคอีสาน</p> <p>๒.๓ เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน/เครือข่าย ซึ่งรวมผู้แทนแต่ละจังหวัดในเขตพื้นที่ริมแม่น้ำโขง เพื่อช่วยในการแจ้งเตือนภัย ให้มีการปรับตัว และรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลงจากผลกระทบของเขื่อนไซยะบุรี โดยประสาน</p>	<p>ในองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการร่วม เพื่อบูรณาการหน่วยงานภายในจังหวัดแล้ว ทั้งนี้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดสามารถแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดได้</p> <p>๒. สททช. จะนำข้อคิดเห็นของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ประกอบการจัดทำท่าทีประเทศไทยต่อโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนหลวงพระบาง เสนอที่ประชุมคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทยในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ และจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการร่วมภายใต้คณะกรรมการแม่น้ำโขง ในวันที่ ๗ เม.ย. ๒๕๖๓ เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างสมาชิก ๔ ประเทศต่อไป</p>

กลุ่มน้ำ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ปัญหาที่พบ	ความเห็นของ สททช.
	กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเครือข่ายประชาชนในประเทศลาว	
ภาคใต้ (ปัตตานี ทะเลสาบสงขลา ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ภาคใต้ฝั่งตะวันตก ตาปี)	ข้อคิดเห็นต่อแนวทางการประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอให้เพิ่มข้อมูลการพยากรณ์อากาศล่วงหน้า ในข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาประกาศเขตภาวะน้ำแล้งด้วย	คณะกรรมการลุ่มน้ำสามารถกำหนดข้อมูลและเกณฑ์ที่ใช้ประกอบการพิจารณาที่ชี้ได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งตามบริบทของพื้นที่ลุ่มน้ำได้